

Til lovforslag nr. L 208. Betænkning afgivet af Det Energpoltiske Udvalg den 24. maj 1995

Betænkning

over

Forslag til lov om statstilskud til omstilling af elopvarmede bygninger

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til miljø- og energiministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Dansk Erhvervsgartnerforening,
Danske Elværkers Forening,
Den Sønderjyske Elforsyning og
Landbrugsraadet.

Der er af miljø- og energiministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *mindretal* (Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres og Centrum-Demokraternes medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Mindretallet finder, at lovforslaget udtrykker en holdning om, at elvarme er en dårlig opvarmningsform i område 4, hvilket mindretallet er uenig i. Der er meget, der taler for, at elvarme er en både effektiv, økonomisk og meget miljøvenlig opvarmningsform i område 4 m.fl.

Venstre og Det Konservative Folkeparti mener i denne forbindelse, at område 4 er et oplagt sted at forsøge at få distributionsbegrebet »afbrydelig elvarme« udmøntet til en særlig lav tarif. Mindretallet er af den opfattelse, at udbygningen med kraftvarmeværker yderligere øger produktionen af strøm på lavpristidspunkter på døgnet. Til gengæld er mindretallet enig med miljø- og energiministeren i, at der sker en voldsom forringelse af konkurrenceevnen som følge af regeringens miljøpakke for de områder, der ligger uden for de kollektive varme- og naturgasnet. Vurderingen, målt på konkurrenceforringelsen efter vedtagelsen af regeringens grønne lovpakke, ligger på omkring 20 pct., og dette faktum vil medføre en helt uoverskuelig ændring i den danske erhvervsstruktur.

Den eneste effektive løsning af dette problem er derfor at trække »miljøafgiftspakken« tilbage. For det første er der tale om nye og højere skatter i et land, der i forvejen har et for højt skattetryk. For det andet ødelægges konkurrenceevnen i en række vigtige danske virksomheder og endog hele brancher til skade for produktion, eksport og beskæftigelse. For det tredje er pakken med sine varierende afgiftsatser, diverse tilskudsordninger og indbyggede forhandlinger med staten om aftaler udtryk for en rendyrket socialistisk planøkonomi.

Med pakkens vedtagelse skal den enkelte virksomhed for fremtiden have sine produktionsprocesser og investeringsplaner godkendt af staten med henblik på at få lavere afgifter. Godkendelsen er endda kun midlertidig, hvil-

ket efterlader virksomheder i stor usikkerhed. For det fjerde vil lovpakken med sit forsøg på at skelne mellem tunge processer, lette processer, rumopvarmning, direkte og indirekte procesomkostninger samt tilskud efter et statsligt skøn alt i alt virke vilkårligt og tilfældigt for den enkelte virksomhed. Alle disse skadelige virkninger for samfundet skal ses i forhold til, at Danmarks miljømål kunne nås ad frivillighedens vej uden afgifter.

De mange ændringsforslag vil i visse tilfælde være udtryk for imødekommethed i forhold til nogle virksomheder, men samtidig er der overhovedet ikke vist imødekommethed over for andre virksomheder og brancher.

Hertil kommer, at mange virksomheder formentlig slet ikke har nået at få overblik over virkningerne, og deres ønsker har man således slet ikke kunnet tage stilling til.

På denne baggrund synes ændringsforslagene som helhed at være tilfældige og vil medvirke til, at hele lovpakken forskelsbehandler virksomheder og brancher.

På denne baggrund vil Venstre og Det Konservative Folkeparti undlade at stemme ved ændringsforslagene.

Et tredje mindretal (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* ved 3. behandling og vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Mindretallet indstiller lovforslagene vedrørende grønne afgifter for erhverv til *vedtagelse*, fordi mindretallet opfatter forslagene som et fremskridt i indsatsen for at nå en reduktion i forureningen med kuldioxid og svovl. Men SF beklager stærkt, at regeringen har valgt at reducere sit oprindelige oplæg, så lovkomplekset ikke yder det planlagte bidrag til at nå målsætningen om en 20 pct.-reduktion af kuldioxidudslippet i år 2005.

SF deltog fra starten i politiske forhandlinger om afgiftspakken, forhandlinger, som regeringen ensidigt afbrød, alene fordi Det Konservative Folkeparti og Venstre ikke længere ønskede at forhandle.

Dette brud indebærer, at mindretallet ikke kan tage noget samlet ansvar for pakkens udformning, og at mindretallet er frit stillet til senere at fremsætte forslag til forbedringer af pakken såvel i udformningen af de enkelte reg-

ler som forslag, der øger chancerne for at nå miljømålsætningen.

Regeringens ændringsforslag afspejler et ønske om at tage hensyn til de mange reaktioner, der er kommet fra virksomhederne. På en række punkter er ændringerne velbegrundede, på andre punkter mere tvivlsomme. SF vil for at understrege, at detailudformningen alene sker på regeringens ansvar, undlade at stemme ved ændringsforslagene.

Et fjerde mindretal (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Mindretallet finder, at elvarme er godt! Gennem de sidste mange år har skiftende regeringer med stigende intensitet jagtet brugere af elvarme. Det er Fremskridtspartiet modstander af. Fremskridtspartiet mener, det er godt og lødigt, at ganske mange husstande har fulgt opfordringerne fra politisk side om at skifte til elvarme op gennem 1980'erne. De samme husstande bliver nu lagt for had og får deres privatøkonomi lagt i ruiner.

Huse med elvarme er ofte godt isoleret. Elvarme giver en hurtig og meget energirigtig regulering af varmen. Mange huse med elvarme er bygget til denne ene varmekilde. Skal der indlægges vandbaserede anlæg, vil det kræve store bygningsændringer, som er helt unødvendige. Samfundsøkonomisk er det totalt ressourcepild. Regeringens argumenter om, at det giver megen lokal beskæftigelse er, end ikke et argument. Det svarer til det klassiske argument om, at det giver beskæftigelse, hvis man smadrer ruder hos alle byens handlende. De økonomiske ressourcer, som elvarmekonverteringen vil allokere til dette fejlslagne projekt, bliver jo taget fra andre områder, hvorved det i bedste fald er en nulsumsløsning. I værste fald - og mest sandsynlige - vil det give et direkte velfærdstab. Spørgsmålet er jo så i øvrigt, hvad folk skal skifte til. Der er tale om områder uden for kollektiv energiforsyning, hvorfor det ikke er muligt at gå over til fjernvarme eller naturgas. Regeringen har minsandten foreslået f.eks. oliefyrrer. Det var ellers budskabet for år tilbage, at oliefyrrer var det værste i denne verden. Budskabet kom i øvrigt fra de samme personer, som nu vil tvinge folk fra elvarme til oliefyrrer. Det vil være langt bedre for miljøet, om

folk fortsatte med den rene og miljøvenlige elvarme.

Lovforslaget giver adgang til, at folk i de små lokalsamfund uden kollektiv energiforsyning kan få et ekstra statstilskud til konverteringen. Men netop i disse områder er folks økonomi i forvejen anstrengt. Høje benzinpriser, frastjålne kørselsfradrag og andre urimeligheder forårsaget af regeringen har gjort det lidet attraktivt at bo ude i de små byer. Derfor sker der en løbende affolkning af de små samfund. Det har fået regeringen til at nedsætte udvalg og skrive tykke rapporter om, hvordan vi kan bevare landsbyerne m.v. Lovforslaget vil medvirke til en yderligere affolkning. Hvorfor? Fordi det tilskud, som staten yder, ikke dækker de 60-90.000 kr, det typisk koster at lægge vandbaseret varmforsyning ind i bygningen.

Regeringen har søgt at tvinge elværkerne til at give tilskud til elvarmekonverteringen. Elværkerne har heldigvis sagt nej. Fremskridtspartiet håber, de står fast. Det er jo helt omvendt argumentering, at elværkerne skal betale tilskud for at miste kunder.

Fremskridtspartiet er desuden af den opfattelse, at det samfundsøkonomisk og miljømæssigt vil være langt bedre, om indsatsen koncentrerer om at lave miljøforbedringerne på de centrale elværker og så lade elvarmefolket i fred. Det er langt bedre at lave central røgrensning m.v. end at flytte 3.000 husstande over på f.eks. olie fyr. Miljøargumentet for dette lovforslag er derfor meget utroværdigt. Det handler ene og alene om, at der i øjeblikket hersker en virus blandt miljøfanatikere, som bevirker, at de får udslet, når de ser elvarme. Om et par år kan de samme folk så jage olie fyr folk osv. Hver gang giver det store tab for de enkelte familier, og det giver betragtelige tab for samfundsøkonomien.

Fremskridtspartiet kan kun håbe på, at regeringens levetid bliver kort, således at Fremskridtspartiet sammen med andre realitetsbevidste partier kan få nærværende lov ophævet igen.

Ændringsforslag

Af miljø- og energiministeren, tiltrådt af et mindretal (S, FP, RV og CD):

Til § 2

1) I stk. 4 indsættes efter »hvortil der ydes tilskud,«: »samt tilhørende opvarmningsanlæg«.

Til § 3

2) Paragraffen udgår.

Til § 4

3) § 4 affattes således:

»§ 4. Ansøgning om tilskud indsendes til Energistyrelsen, som på grundlag af ansøgningen kan meddele tilsagn om tilskud.«

Til § 5

4) I stk. 1 og 3 ændres »Kommunalbestyrelsen« til: »Energistyrelsen«.

Ny paragraf

5) Efter § 5 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. Miljø- og energiministeren kan i nærmere angivet omfang henlægge administrationen af tilskud til offentlige eller private sagkyndige institutioner m.v.«

Til § 6

6) I stk. 1 udgår »Kommunalbestyrelsens og«.

7) Efter stk. 1 indsættes som nye stykker:

»Stk. 2. Hvis afgørelser efter denne lov henlægges til andre, jf. § 01, kan disse afgørelser påklages til Energistyrelsen inden for en frist af 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt til pågældende.

Stk. 3. Miljø- og energiministeren kan bestemme, at de i stk. 2 nævnte afgørelser i nærmere angivet omfang ikke kan påklages.«

Til § 7

8) Stk. 1 affattes således:

»Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om lovens gennemførelse, herunder om 1) afgrænsning af tilskudsberettigede arbejder, 2) tilskuddets størrelse, beregning og udbetaling,

- 3) tidsfrister fastsat efter § 5 og
4) udførelse af de i § 01 omhandlede opgaver.«

9) Efter stk. 3 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 4. Miljø- og energiministeren eller den, der er bemyndiget hertil, kan til brug for behandlingen af ansøgninger efter denne lov indhente de fornødne oplysninger hos ansøgeren, kommuner, forsyningsvirksomheder, leverandører og installatører m.v.«

Til § 9

10) Paragraffen affattes således:

»§ 9. I lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 851 af 30. september 1994, som senest ændret ved § 2 i lov nr. 313 af 17. maj 1995, foretages følgende ændring:

I § 7 F, stk. 1, indsættes som nr. 7:

»7) Tilskud efter lov om statstilskud til omstilling af elopvarmede bygninger.««

Bemærkninger

Til nr. 1-10

Ved lovforslaget, som blev fremsat den 6. april 1995, foreslås der indført et statstilskud til omstilling af elopvarmede bygninger til centralvarme i områder uden kollektiv varmforsyning.

Ved ændringsforslagene foreslås tilskudsordninger målrettet, således at omstillingen af elopvarmede bygninger så vidt muligt kombineres med udbredelsen af vedvarende energianlæg i de områder, der ikke har kollektiv varmforsyning.

Der skal, som foreslået i lovforslaget, gives tilskud til installation af centralvarmeanlæg (rørsystemer, radiatorer m.m.) i elopvarmede bygninger i områder uden kollektiv varmforsyning. Hertil afses 60 mio. kr. årligt i 5 år fra 1996 til 2000, nemlig de 30 mio. kr., som var afsat i lovforslaget, og yderligere 30 mio. kr. årligt.

Det foreslåede tilskud vil blive kombineret med de eksisterende standardtilskud til vedvarende energianlæg efter lov om udnyttelse af vedvarende energikilder.

De bygninger, der vil være berettiget til tilskud, vil fortsat, som i lovforslaget, være bygninger til ikkeerhvervs mæssig brug uden for kollektivt forsynede områder. Med de nævnte tilskudsrammer og de tilskudsstørrelser, der skitseres i det følgende, vil der kunne gives tilskud til ca. 3.000 bygninger årligt.

Det anses for vigtigt at påbegynde omstillingen fra elvarme allerede på nuværende tidspunkt for at fastholde og styrke mulighederne for, at målene i »Energi 2000-Opfølgningen« kan nås.

Hertil kommer, at lovforslaget medfører en målrettet indsats for at udbrede vedvarende energianlæg i områder uden kollektiv varmforsyning. Derved sikres der et marked for udvikling af vedvarende energiteknologier, ligesom erhvervsudviklingen og den lokale beskæftigelse kan fremmes.

Tilskuddet vil for dem, der omstiller deres bygninger fra elvarme til anden opvarmningsform, kompensere for den stigende afgiftsbelastning på elektricitet.

Tilskud til centralvarmeanlæg skal gøre omstillingen fra elvarme attraktiv for bygningens ejer. Støttebehovet er umiddelbart anslået til ca. 20.000 kr. i gennemsnit pr. bygning i områder uden kollektiv varmforsyning, men størrelsen vil kunne ændres, eksempelvis hvis erfaringer med pakkeløsninger og samlede udbud viser, at anlægsomkostningerne kan reduceres.

Det er hensigten at fastsætte forskellige tilskudsstørrelser til centralvarmeanlæg bl.a. under hensyn til miljøvirkningen af omstillingen fra elvarme. Der kan således gives større tilskud, hvis anlægget kombineres med opvarmningsanlæg på vedvarende energi, herunder solvarme forberedt varmtvandsbeholder, end ved overgang til f.eks. almindeligt oliefy.

I øvrigt vil tilskuddet blive fastsat som et standardbeløb for forskellige bygningskategorier med et eventuelt tillæg pr. m².

Det foreslåede tilskud til centralvarmeanlæg i bygninger, der omstilles fra elopvarmning, kan kombineres med tilskud fra den eksisterende standardtilskudsordning til installation af opvarmningsanlæg, der anvender vedvarende energikilder. Det drejer sig om ordninger, der i dag omfatter varmepumper, solfangere og gårdbiogasanlæg, og de ordninger, der planlægges for fyringsanlæg med halm eller flis,

samt eventuelle fremtidige tilskudsordninger for vedvarende energianlæg.

Der vil blive taget initiativ til på anden vis at påbegynde omstillingen fra elopvarmning i områder med kollektiv varmforsyning.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Ændringsforslagene indebærer visse ændringer af de økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget.

Der tilføres yderligere 30 mio. kr. årligt i 5 år, som stammer fra provenuet af den foreslåede svovlafgift fra husholdningerne.

Ændringsforslagene medfører, at der ikke længere henlægges administrative opgaver til kommunerne. Administrationen af ordningen i Energistyrelsen vil blive kombineret med behandlingen af standardtilskud til vedvarende energianlæg.

Ad nr. 1

Tilføjelsen indebærer, at der også kan stilles krav til energieffektivitet i opvarmningsanlæg, som skal forsyne det centralvarmeanlæg, hvor til der søges tilskud.

Ad nr. 2-4 og 6

Det foreslås, at tilskudsordningen administreres af Energistyrelsen. I lovforslaget var administrationen foreslået henlagt til kommunerne. Som følge heraf udgår § 3 i lovforslaget om tilsagnsrammer for kommunerne, ligesom der foretages rettelser i de hidtidige §§ 4 og 5 om behandlingen af tilskudssager. Vedrørende den hidtidige § 4, stk. 2, i lovforslaget henvises til bemærkningerne til nr. 9.

Da Energistyrelsen allerede har opbygget en administration af tilskud til vedvarende energianlæg, vil det være hensigtsmæssigt, at styrelsen også varetager administration af det foreslåede tilskud. Administrationen vil blive opbygget, så den efterfølgende kan udlægges f.eks. til kommunerne, jf. ændringsforslag nr. 5.

Energistyrelsen vil af tilskudsmidlerne kunne afholde særlige udgifter til informationskampagner, pilotprojekter m.v. til at fremme ordningen.

Ad nr. 5

Miljø- og energiministeren kan delegere dele af tilskudsbehandlingen til offentlige eller private sagkyndige institutioner, organisationer m.v. for at sikre en fleksibel administration og inddrage særlige fagkundskab.

Energistyrelsen vil i øvrigt tilrettelægge administrationen af ordningen, således at interessenterne på området, herunder leverandører af energianlæg og brændsler, installatører m.v., får mulighed for at medvirke aktivt til at fremme omstillingen fra elvarme til andre opvarmningsformer.

I den forbindelse kan Energistyrelsen bl.a. arbejde for, at installationsarbejder så vidt muligt udbydes samlet, således at omstillingen kan billiggøres gennem standardiserede pakkeløsninger, samlede tilbud på entrepriser etc.

Ad nr. 7

Hvis tilskudsadministrationen delvis delegeres til andre, jf. ændringsforslag nr. 5, foreslås der adgang til at påklage deres afgørelser om tilskud til Energistyrelsen, dog således at klageadgangen helt eller delvis kan afskæres efter omstændighederne.

Ad nr. 8

Ændringerne i forhold til § 7, stk. 1, i lovforslaget er en konsekvens af de ændrede administrative rammer, jf. ændringsforslag nr. 6.

Ad nr. 9

Med det nye stk. 4 får de organer, der administrerer ordningen, mulighed for at indhente fornødne oplysninger hos de relevante myndigheder, virksomheder og enkeltpersoner.

Ad nr. 10

Der er alene tale om en korrektion uden selvstændig indholdsmæssig betydning.

Da tilskuddet er fastsat under hensyn til skattefriheden, indebærer lovforslagets bestemmelse om skattefrihed ikke et egentligt provenutab.

Martin Glerup (S) nfm. Henning Gjellerod (S) Erik Mortensen (S) Helge Mortensen (S)

Inger Bierbaum (S) Anni Svanholt (SF) Kristen Touborg (SF)

Elsebeth Gerner Nielsen (RV) Peter Duetoft (CD) Peter Hansen-Nord (V)

Knud Enggaard (V) Birgit Thye-Petersen (V) Jens Vibjerg (V) Eva Møller (KF)

Pernille Sams (KF) Niels J. Langkilde (KF) Kim Behnke (FP) fmd.

Enhedslisten havde ikke medlemmer i udvalget.